

Økonomiske resultater

Økonomiske resultater for 2018

Selvom kommunens økonomiske situation er væsentligt forbedret i løbet af de seneste år, er der fortsat behov for at holde skarp fokus på økonomien i de kommende år. Kommunen har et udgiftsbehov, der ligger på landsgennemsnittet og et indtægtsgrundlag, der ligger noget under landsgennemsnittet. Det betyder, at sammensætningen af borgere i vores kommune gør, at vi samlet set tjener mindre og dermed betaler mindre i skat end landsgennemsnittet samtidig med, at vi som borgere samlet set har behov for kommunale ydelser svarende til landsgennemsnittet.

Derfor er der behov for en fokuseret økonomisk styring. Byrådet vedtog i marts 2018 en ny økonomisk politik bestående af seks grundpiller:

- Overskud på den strukturelle drift på minimum 190 millioner kroner årligt
- Nedbringelse af den langfristede gæld med minimum 150 millioner kroner i denne byrådsperiode (2018-2021)
- Gennemsnitslikviditeten skal være på minimum 350 millioner kroner ved udgangen af denne byrådsperiode
- Anlægsniveauet skal være på minimum 130 millioner kroner om året
- Der skal fortsat arbejdes med optimering af kommunens driftsområder
- Der gives ikke ufinansierede tillægsbevillinger og udvalgene skal overholde budgetrammerne og fremlægge forslag til kompenserende besparelser ved budgetudfordringer på områderne

Det er denne økonomiske politik, der har været og er grundlaget for økonomistyringen i kommunen. Den økonomiske strategi er vigtig, idet en bæredygtig økonomi er fundamentet for en fortsat udvikling af kommunen.

I tabellen nedenfor kan Næstved Kommunes resultat for 2018 ses.

Næstved Kommunes resultat for 2018

Resultatopgørelse +=underskud/udgift -=overskud/indtægt	Oprindeligt budget 2018	Korrigeret budget 2018	Regnskab 2018	Afvigelse opr. budget	Afvigelse korr. budget
Driftsindtægter					
Skat/tilskud udligning	-4.989.707	-4.935.579	-4.936.694	53.013	-1.115
Nettodriftsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)					
Serviceudgifter	3.236.916	3.378.234	3.304.819	67.904	-73.414
Overførselsudgifter	1.087.972	1.060.422	1.022.948	-65.024	-37.474
Forsikrede ledige	145.591	143.591	137.565	-8.026	-6.026
Aktivitetsbestemt medfinansiering	358.277	353.332	333.946	-24.331	-19.386
Den centrale refusionsordning	-25.037	-23.147	-24.204	833	-1.057
Nettodriftsudgifter i alt	4.803.719	4.912.433	4.775.075	-28.645	-137.358
Renter (ekskl. ældreboliger)	9.451	7.098	8.586	-864	1.489
Resultat af ordinær drift	-176.537	-16.049	-153.033	23.504	-136.984
Nettoanlægsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)					
Øvrige anlæg	115.832	243.988	116.131	299	-127.858
Anlæg i alt					
Resultat af skattefinansierede område	-60.705	227.939	-36.902	23.803	-264.842
Optagne lån	-38.650	-29.000	-29.000	9.650	0
Afdrag på langfristet gæld (ekskl. ældreboliger)	81.287	78.083	78.303	-2.984	220
Indskud i landsbyggefonden					
Øvrige finansforskydninger	16.155	21.934	20.591	4.436	-1.343
Samlet balance på det skattefinansierede område	-1.913	298.956	32.991	34.905	-265.964
Resultat af det brugerfinansierede område	21.708	23.481	24.929	3.221	1.448
Resultat af Ældreboliger	165	165	7.149	6.984	6.984
Resultat i alt	19.960	322.602	65.069	45.109	-257.533

Næstved Kommune kom ud af 2018 med et overskud på den ordinære drift på 153,0 millioner kroner mod et budgetteret overskud på 176,5 millioner kroner. Resultatet opfylder dermed ikke Byrådets mål om et overskud på den ordinære drift på minimum 190 millioner kroner. Det skal dog nævnes, at den tidligere økonomiske politik (før marts 2018) havde 175 millioner kroner som mål og dermed overholdt budgettet målet, da budgettet blev vedtaget i oktober 2017.

Ordinær drift er resultatet af kommunens skatte-, tilskud/udlignings- samt driftsindtægter/refusioner fratrukket kommunens samlede driftsudgifter til f.eks. skoler, daginstitutioner, ældre, handicappede, arbejdsmarked, sundhed, veje, miljø, administration mv.

Det ordinære driftsresultat er 23,5 millioner kroner dårligere end det oprindelige budget; men 137,0 millioner kroner bedre end det korrigerede budget. En stor del af forskellen skyldes, at der er overført overskud på selvforvaltning og drift fra 2017 til 2018 på samlet 125,6 millioner kroner.

Budgettet for 2018 var vedtaget med serviceudgifter på 3.236,9 millioner kroner. Serviceudgifterne har i regnskabet været på 3.304,8 millioner kroner, hvilket er et realiseret underskud (merforbrug) på serviceudgifter på 67,9 millioner kroner i forhold til oprindeligt budget, heraf udgør servicebufferpuljen 30 millioner kroner. Puljen er ikke planlagt brugt og det betyder, at der uden servicebufferpuljen havde været et underskud på serviceudgifter på 97,9 millioner kroner. Servicebufferpuljen er oprettet med det formål at kunne imødegå dels underskud på driften på serviceudgiftsområder og dels anvendelse af overskud fra tidligere år. Såfremt

kommunerne under ét overskrider den samlede ramme på serviceudgifter, vil alle kommuner blive trukket forholdsmæssigt i bloktilskud året efter. Derfor har alle kommuner en fælles interesse i samlet at overholde denne ramme. Serviceudgifter er de samlede nettodriftsudgifter eksklusive udgifter til f.eks. arbejdsmarkedsoverførsler og aktivitetsbestemt medfinansiering.

De samlede anlægsudgifter er med 116,1 millioner kroner i 2018 på linje med det oprindeligt budgetterede anlægsniveau på 115,8 millioner kroner. Der er i marts 2018 overført uforbrugte anlægsmidler fra budget 2017 til budget 2018 og givet bevillingsændringer ved årets budgetkontroller, så det korrigerede budget for 2018 udgør 244,0 millioner kroner. Der er dermed brugt 127,9 millioner kroner mindre end det korrigerede budget. Det skyldes primært udskudte projekter, som bl.a. P-hus Campus, Vandkulturhus, Ny Holmegaard samt Ring Syd.

Den seneste opgørelse fra KL viser, at kommunernes regnskabsresultat for 2018 har et overskud på cirka 0,1 milliarder kroner på serviceudgifterne; mens anlægsudgifterne viser et underskud på cirka 2 milliarder kroner.

Der var oprindeligt budgetteret med nettorenteudgifter på 9,5 millioner kroner. Der har været afholdt nettorenteudgifter for 8,6 millioner kroner og dermed 0,9 millioner kroner mindre end oprindeligt budgetteret.

Ses alle udgifter og indtægter under ét, kan Næstved Kommunes resultat for 2018 opgøres til et underskud/ændring af likviditeten på 65,1 millioner kroner mod et oprindeligt budgetteret underskud på 20,0 millioner kroner.

Årsagen til, at det realiserede underskud er dårligere end oprindeligt budgetteret, skyldes primært færre indtægter på skatter og tilskud samt låneoptagelse, blandt andet en midtvejsregulering vedrørende arbejdsmarkedsområdet på 30 millioner kroner samt mindre optaget lån på 10 millioner kroner.

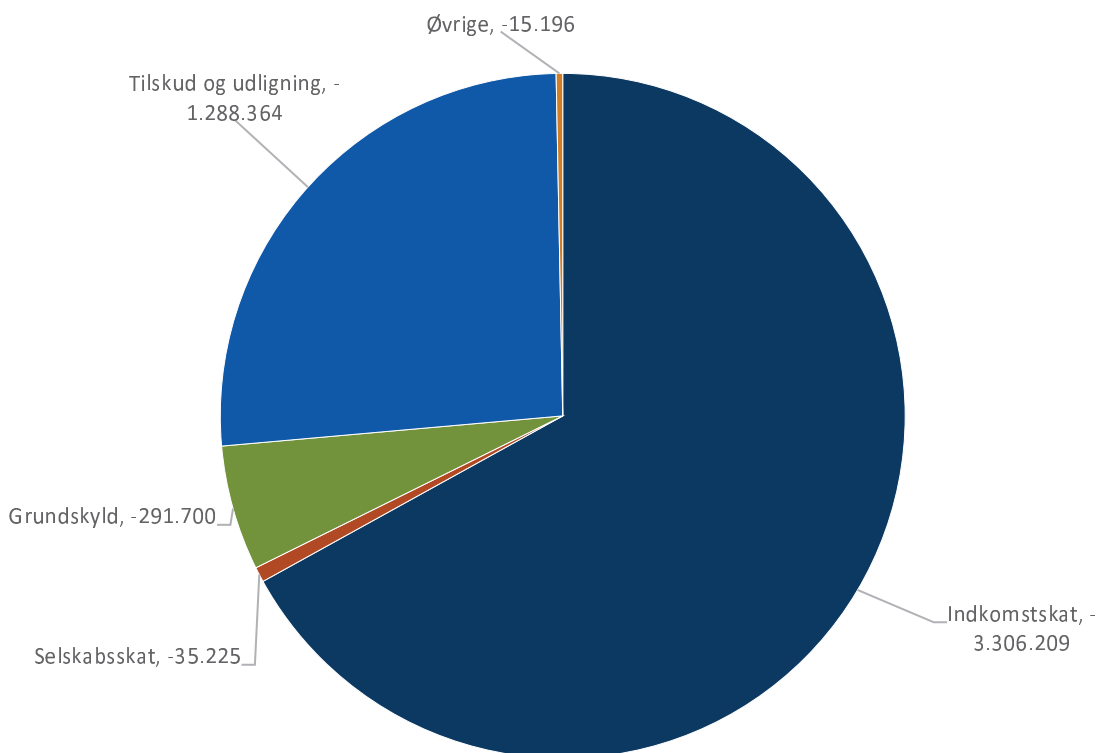
Kassebeholdningen pr. 31. december 2018 blev 226,8 millioner kroner (positiv kassebeholdning). Det er en forværring på 75,6 millioner kroner siden 31. december 2017.

Kommunens gennemsnitslikviditet var på 530,7 millioner kroner ved udgangen af 2018. Det er en pæn høj kassebeholdning, som dels skal bruges til at dække underskuddet på 2018 og de budgetbeløb, der bliver overført fra 2018 til 2019 på drift og anlæg og dels tilbagekøb af flere ejendomme i Birkebjergparken. Det betyder samtidig, at byrådets økonomiske mål om en gennemsnitslikviditet på minimum 350 millioner kroner er opfyldt. Gennemsnitslikviditeten forventes at falde i løbet af 2019 og er ved udgangen februar 2019 faldet til 493,3 millioner kroner. Gennemsnitslikviditeten forventes at være ca. 397 millioner kroner ved udgangen af 2019.

Hvor kommer pengene fra?

Næstved Kommunes indtægter består af henholdsvis finansieringsindtægter samt drifts- og anlægsindtægter. Finansieringsindtægterne er skatteindtægter som indkomstskat, selskabsskat og ejendomsskat samt indtægter fra tilskuds- og udligningsordninger. Drifts- og anlægsindtægter er blandt andet brugerbetaling for dagtilbudspladser, entreindtægter fra svømmehaller, betaling for kurser, salg af bygninger og ikke mindst refusioner fra staten, som eksempelvis dækker en del af udgiften til førtidspension, kontanthjælp og dagpenge til forsikrede ledige. Endelig har kommunen renteindtægter.

Næstved Kommunes finansieringsindtægter 2018, 1.000 kroner

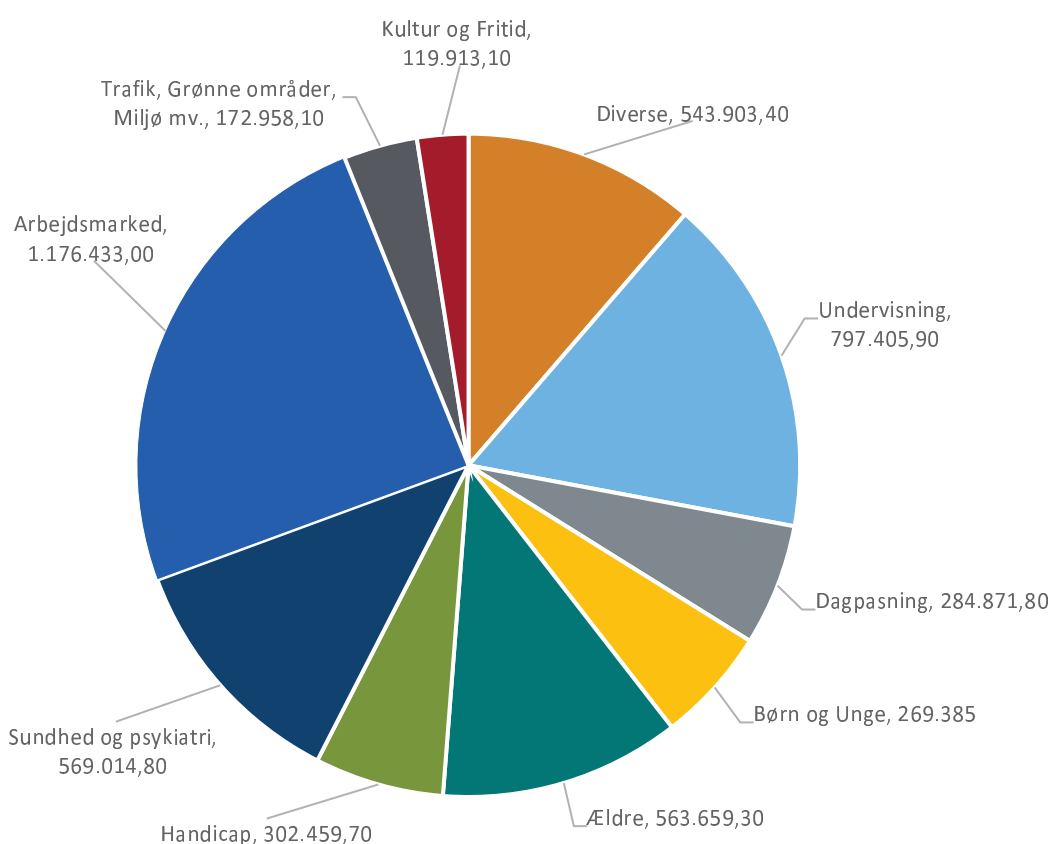
Diagrammet ovenfor viser, at kommunens finansieringsindtægter primært kommer fra indkomstskatter, som udgør 67 % af finansieringsindtægterne, mens tilskud og udligning udgør godt 26 % af finansieringsindtægterne.

Hvad bliver pengene brugt til?

Næstved Kommunes udgifter består af driftsudgifter og anlægsudgifter. Driftsudgifterne indeholder blandt andet udgifter til overførsler og udgifter til opretholdelse og udvikling af de serviceydelser, kommunen tilbyder borgerne, som eksempelvis dagtilbud, ældrepleje, genoptræning, undervisning i folkeskolen med videre. Anlægsudgifter består af udgifter til vedligeholdelse og forbedring af kommunens ejendomme, veje og naturområder, anskaffelse af nyt materiel, nyopførelse af bygninger eller nyanlæg af veje. Endelig har kommunen også renteudgifter.

I Næstved Kommunes regnskab indgår også forsyningsområdet, der sørger for renovation. Forsyningsområdet er udskilt fra kommunens øvrige aktiviteter, fordi det drives i et "hvile-i-sig-selv princip". Det betyder, at kommunen ikke på lang sigt må skabe over- eller underskud ved driften af forsyningsområdet, men kun opkræve borgerne, hvad der svarer til de udgifter, der afholdes ved renovationsopgaven. Der skelnes derfor i regnskabet mellem skattefinansierede aktiviteter og forsyningsområdet.

Næstved Kommunes nettodriftsudgifter 2018, 1.000 kroner

Note: Diverse er en samlet opgørelse for Politikere, IT, Administration, Tværgående puljer, Jord og Bygninger samt Beredskab.

Diagrammet viser de enkelte områders nettodriftsudgifter for 2018, hvilket vil sige, at det er lavet på baggrund af driftsudgifter og -indtægter inklusive refusion fra staten.

Ud over nettodriftsudgifterne har kommunen haft nettoanlægsudgifter samt udgifter til afdrag og renter på lån.

Uddybende bemærkninger til de enkelte områder kan læses i afsnittet "Specielle bemærkninger" i bilagssamlingen til beretningen på naestved.dk.

Hvad sker der, hvis der er overskud eller underskud på et område?

Overordnet er der en forventning om, at de budgetter, der er afsat til de enkelte områder, bliver overholdt. Alligevel er der ofte enten et overskud eller et underskud på de forskellige områder.

Driftsbudgetterne bliver tildelt som henholdsvis selvforvaltningsrammer og driftsbudgetter uden for selvforvaltning. En selvforvaltningsramme er det budget, hver enkelt af kommunens virksomheder (f.eks. et bo- og naboskab, en skole, et ældrecenter mv.) bliver givet ved budgetårets start. Et driftsbudget uden for selvforvaltning er budget til et område, der går på tværs af virksomheder som fx anbringelser af børn og unge eller fællesudgifter på dagtilbuds- og skoleområdet. På selvforvaltningsvirksomhederne kan et overskud på op til 3 % af budgettet overføres til næste budgetår, hvor det kan anvendes, mens et underskud fuldt ud bliver overført til næste budgetår, hvor det skal afdrages helt eller delvist.

På driftsbudgetterne uden for selvforvaltning er det med virkning fra regnskab 2016 besluttet, at både overskud og underskud overføres til næste år. Det er Byrådet, der træffer endelig beslutning om overførsel af underskud og overskud til næste år.

Styringsmodel

Næstved Kommunes styringsmodel kan karakteriseres som mål- og rammestyring. Med henblik på at sikre, at de politiske mål og rammer bliver omsat i den kommunale organisation, er mål- og rammestyningen suppleret med aftalestyring.

Der indgås aftaler på alle ledelsesniveauer – direktører, centerchefer og virksomhedsledere – i kommunen.

I forhold til kommunens virksomheder bliver aftalerne indgået som selvforvaltningsrammer, der består af henholdsvis en økonomisk ramme og en indholdsmæssig ramme (virksomhedsmål). Selvforvaltningsrammerne er sammen med de godkendte politiske visionsmål en væsentlig del af aftalestyring på det decentrale område. Vi karakteriserer denne styringsmodel som "Central styring - decentral ledelse".

Kommunens styringsmodel er ændret med virkning fra 2019.